

HRVATSKO KARTOGRAFSKO DRUŠTVO

Izvještaj o radu za 2021. godinu

U 2021. godini održane su tri sjednice Predsjedništva:
24. 6. 2021., 10. 9. 2021. i 9. 11. 2021.

Početkom godine u 90. godini života umrla je dugogodišnja članica HKD-a, profesorica na Geografskom odsjeku Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Petrica Novosel Žic. In memoriam je objavljen u Kartografiji geoinformacijama br. 35.

Prof. dr. sc. Mithad Kozličić istaknuti povjesničar pomorstva i nastavnik na Sveučilištu u Zadru, dugogodišnji član HKD-a preminuo je u kolovozu ove godine. In memoriam će biti objavljen u Kartografiji i geoinformacijama br. 36.

Donacija stradalima od potresa

Hrvatsko kartografsko društvo doniralo je 10.000,00 kn stradalima od potresa.

20. godina HKD-a

Hrvatsko kartografsko društvo osnovano je 10. 10. 2001. godine. Njegov 20. rođendan obilježen je 9. 10. 2021. stručnim obilaskom Baračevih špilja, Rastokama pokraj Slunja i posjetom Aquitici, karlovačkom slatkovodnom akvariju smještenom uz desnu obalu rijeke Korane.

MZO

Ministarstvu znanosti i obrazovanja (MZO) poslani su izvještaji za odobrena financijska sredstva u 2020. godini. HKD se prijavio na natječeaje za financijsku potporu izdavanja časopisa, potporu udrugama i za sufinanciranje skupova. Objavljeni su rezultati natječaja za financijsku potporu časopisima. Dobit ćemo 47.669,00 kn. Rezultati natječaja za financijsku potporu udrugama i natječaja za sufinanciranje skupova još nisu objavljeni.

Kartografski rječnik

Autori *Kartografskog rječnika* bili su Nedjeljko Frančula, Miljenko Lapaine i Ivo-Pavao Jazbec, nakladnici Hrvatsko kartografsko društvo i Naklada Dominović. Urednik je bio M. Lapaine, recenzenti prof. dr. sc. S. Frangeš i doc. dr. sc. I. Kljajić, lektor I.-P. Jazbec, korekturu i pripremu za tisak obavio je V. Lapaine. Oblikovanje korica i tisak obavila je tiskara Denona d.o.o. Rječnik sadrži 2500 naziva i obuhvaća 350 stranica. Naklada od 300 primjeraka je rasprodana. Ukupni prihodi (donacije, sponzorstva, prodaja) bili su 96.652,50 kn, a rashodi (lektura, prevođenje, uređivanje, priprema za tisak, tisak i autorski ugovori) 10% manji.

ICA

Platili smo članarinu u Međunarodnom kartografskom društvu u iznosu od 250 eura za 2021. godinu.

Dobili smo službeno prihvaćanje (*endorsement*) ICA-e za našu 17. međunarodnu konferenciju o geoinformacijama i kartografiji.

Predsjednik je postao članom Radne grupe za Korpus znanja o kartografiji (*Cartography Body of Knowledge*). Ta Radna grupa održava sastanke online jednom mjesečno. Za međunarodnu kartografsku konferenciju u Firenci priređena su dva rada. Jedan je o definiciji karte i kartografije, a drugi o aktivnostima Radne grupe.

Suradnja s DGU-om

Glavni ravnatelj DGU-a imenovao je M. Bosiljevca za koordinatora s HKD-om. Radi se o osuvremenjenom izdanju Geodetsko-geoinformatičkog rječnika i realizaciji još nekih ideja. Na 17. međunarodnoj konferenciji o geoinformacijama i kartografiji sudjelovalo je 26 osoba iz DGU-a.

Suradnja s HKOIG-om

HKOIG je HKD-u donirao 5000,00 kn za časopis Kartografije i geoinformacije.

17. međunarodna konferencija o geoinformacijama i kartografiji ušla je u plan stručnih usavršavanja članova Komore. S Komorom je potpisan ugovor o pravima i obvezama u vezi s održavanjem te konferencije. Ta je konferencija pobudila je izuzetno veliko zanimanje članova HKOIG-a.

Na 14. simpoziju ovlaštenih inženjera geodezije pod nazivom „Žene u geodeziji“, koji je održan od 4. do 7. 11. 2021. u Opatiji, predsjednik je održao video-prezentaciju “Hrvatske kartografinje doktorice znanosti”. Osim tog predavanja bilo je još nekoliko predavanja s kartografskim temama.

Za stručno usavršavanje članova HKOIG-a u 2022. godini prijavljena je 18. međunarodna konferencija o geoinformacijama i kartografiji koja bi se održala 15-17. 9. 2022. s glavnim temom obrazovanje. Osim toga prijavljena je i radionica o poučavanju o kartografskim projekcijama za nastavnike, 20. 5. 2022.

Suradnja s Geodetskim fakultetom

Zahvaljujući prof. dr. sc. D. Medaku omogućen je ulaz u prostore na 5. katu u Kačićevoj 26, gdje se nalaze ormari sa stvarima i časopisima HKD-a. Ti se ormari nalaze u čajnoj kuhinji. Dekan Geodetskog fakulteta izv. prof. dr. sc. Almin Đapo i dalje nema razumijevanja za HKD. S obzirom na to počelo e razmišljati o preseljenju sjedišta HKD-a na drugu adresu. Hrvatsko kartografsko društvo organiziralo je zajedno s Geodetskim fakultetom 17thICGC. Prof. D. Medak, predsjednik Organizacijskog odbora, sa svojim je suradnicima sve odlično iskoordinirao. Sve se odvijalo prema planu i programu. Izrađena je publikacija Program & Abstracts koja je tiskana za sudionike i objavljena na web-stranicama konferencije (www.kartografija.hr). U NSK je predano 9 obaveznih primjeraka te publikacije.

Na konferenciji su izložena 22 predavanja. Dva pozvana predavača bila su iz Kine, odnosno Australije. Osim njih predavači iz inozemstva bili su iz SAD-a, Mađarske i Slovenije.

Posebno treba istaknuti vrlo velik broj prijavljenih osoba za konferenciju.

Za 17. konferenciju registriralo se rekordnih 389 osoba.

Prvoga dana konferencije online se prijavilo njih 317, a 38 je bilo prisutno osobno.

Drugoga dana online se prijavilo njih 306, a 38 je bilo prisutno osobno.

Ispitu znanja pristupilo je i na vrijeme odgovorilo 295 osoba.

HKOIG-u je poslan popis na kojem su 272 člana HKOIG-a koji su odgovorili na vrijeme i imali više od 70% točnih odgovora.

Imali smo dva sponzora: glavni sponzor bila je tvrtka Here, a zlatni sponzor Ericsson Nikola Tesla. Od kotizacija i sponzorstva primili smo 162.830,00 kn.

Donacija knjiga i atlasa gospode Zlate Novak iz ostavštine dr. Drage Novaka

Gospođa Zlata Novak, supruga pokojnog dr. Drage Novaka donirala je 41 knjigu i 17 atlasa. Zbog nedostatka mjesta za čuvanje, predsjednik se obratio Geodetskom fakultetu koji je prihvatio ponudu i koji će omogućiti čuvanje te donacije i raspolaganje s njom.

Skup o Glavačevoj karti

Dana 16. 9. 2021. održan je u Hrvatskom državnom arhivu skup *Glavačeva karta Hrvatske* u povodu završetka konzervatorsko-restauratorskih radova na toj karti. Skupu je nazočilo desetak osoba. Skup nije bio reklamiran. U sklopu skupa bila je postavljena vrijedna izložba koja je nažalost trajala vrlo kratko vrijeme. Objavljena je tiskana publikacija s tekstovima o Glavačevoj karti. Na internetu o tom skupu i izložbi nema ni traga.

Međunarodna kartografska konferencija (ICC2021)

Međunarodna kartografska konferencija održat će se ove godine od 14. do 18. prosinca u Firenci (<https://www.icc2021.net>). U sklopu te konferencije tradicionalno će se održati međunarodna izložba karata i izložba dječjih likovnih radova.

Na natječaj za dječje likovne radove *A map of my future world* koji je u Hrvatskoj proveo HKD stiglo je ove godine 26 radova. Povjerenstvo u sastavu prof. emer. M. Lapaine, prof. dr. sc. D. Medak i doc. dr. sc. I. Kljajić odabralo je 6 dječjih radova za međunarodnu izložbu u Firenci. Radovi su zajedno s prikupljenim suglasnostima roditelja poslani dr. Peteru van der Krogtu, međunarodnom koordinatoru. On je prikupio 178 dječjih crteža iz 32 zemlje, skenirao ih i priredio web-stranicu na kojoj te radove mogu vidjeti svi nacionalni koordinatori koji će biti pozvani da glasanjem predlože najbolje.

Za međunarodnu izložbu karata prijavljeni su ovi izložci iz Hrvatske:

Cartography in GeoTwin, Hrvatski geološki institut

Glina town walk-on floor map, Državna geodetska uprava

Zagreb town walk-on floor map, Državna geodetska uprava

GeoHrvatska – Spatial Data of the Republic of Croatia, Državna geodetska uprava

Cartography and Geoinformation, Vol. 19, No. 34, Hrvatsko kartografsko društvo

Cartography and Geoinformation, Vol. 19, No. 35, Hrvatsko kartografsko društvo

Na konferenciji će od članova HKD-a s radom sudjelovati J. Faričić, R. Župan, D. Medak i M. Lapaine.

Informatička infrastruktura HKD-a

Tvrtka Krigis d.o.o. uredno vodi brigu o informatičkoj infrastrukturi HKD-a.

Dr. sc. M. Viličić održava web-stranice HKD-a.

CARNET nam je poslao obavijest o isteku domene kartografija.hr. Domenu smo produžili za godinu dana.

Novi prostor sjedišta HKD-a

Zbog potrebe preseljenja iz Kačićeve 26, tražen je novi prostor sjedišta HKD-a. Stavljen je oglas na Facebook, pitao Gradski ured za upravljanje imovinom Grada, Odjel za poslovni prostor i poslove zakupa, svim članovima HKD-a poslana je poruka o tome, tražio se prostor neposrednim uvidom i dogovorom s osobama koje prodaju ili iznajmljuju uredski prostor. Konačno je kao najpovoljnije rješenje odabran lokal br. 15 u prizemlju Međimurske 17 u Zagrebu, površine 18,54 m², po cijeni od 1800 eura po kvadratnom metru, etažno vlasništvo (E-108). Sklopljen je kupoprodajni ugovor i HKD je postao vlasnik tog prostora. Predstoji uređenje prostora i selidba.

Časopis Kartografija i geoinformacije

Tiskani su brojevi 34 i 35, a broj 36 je u pripremi.

Svi dosad objavljeni brojevi Kartografije i geoinformacija dostupni su i u British Library i u Bodleian Libraries, University of Oxford.

Glavni urednik časopisa je M. Lapaine, a dosadašnja glavna urednica doc. dr. sc. Ana Kuveždić Divjak postala je članica Uredničkog odbora.

Aktivnosti članova Predsjedništva HKD-a

M. Valentić, Hrvatski institut za povijest

Zahvaljujući novom ministru za znanost, Hrvatski institut za povijest pokrenuo je nastavak projekta Hrvatska na tajnim zemljovidima 18. i 19. st. Novi voditelj projekta bit će kolega Alexander Buczynski. Objavljeno je 12 knjiga, a ostalo je još najmanje toliko da bi se pokrila cijela Hrvatska.

B. Preradović, Hrvatska kontrola zračne plovidbe

Prema potrebi, na mjesečnoj razini, objavljuju se nove verzije zrakoplovnih karata – kad se mijenjaju zrakoplovni podaci ili se objavljuje izmjena instrumentalnih zrakoplovnih navigacijskih postupaka na odgovarajućim zrakoplovnim kartama. U posljednja tri mjeseca mijenjale su se zrakoplovne karte za zračne luke Pula, Rijeka, Lošinj i Dubrovnik. Objavljene su i izmjene karte Enroute za donji zračni prostor, kao i nekoliko indeksnih karata.

Izrađena je i objavljena nova verzija karte VFR s preporučenim VFR rutama za Republiku Hrvatsku mjerila 1:500 000 (s ažuriranim zrakoplovnim podacima za Hrvatsku, Sloveniju, Mađarsku, Bosnu i Hercegovinu i Srbiju). Ta karta se zbog veličine papira (996×1060) digitalno tiska na plastičnom papiru Polyart 80 gr. u Italiji, što je i u vrijeme korone tvrtka Questor d.o.o. (Rade Kvesić), uspješno organizirala i na vrijeme isporučila tiskane karte. Još uvijek nije u upotrebi nova GIS baza s pomoću koje će se u budućnosti izrađivati sve zrakoplovne karte s pomoću programa ArcGIS, što će znatno olakšati izradu karata (sada se sve karte izrađuju u AutoCAD-u koji omogućava kartiranje položajno točnih podataka, ali nije najbolji program za kartografsko uređivanje karata).

D. Medak, Geodetski fakultet

Poslije potresa 29. 12. 2019. u blizini Petrinje, Geodetski fakultet je zajedno s hrvatskom zajednicom za slobodnu kartu svijeta (OpenStreetMap) pokrenuo javnu interaktivnu mrežnu kartu "Potres2020", utemeljenu na platformi "ushahidi". Cilj aktivnosti bila je lokacija svih osoba koje traže ili nude pomoć prema unaprijed predviđenim kategorijama. Platforma je intenzivno korištena u siječnju i veljači 2021. godine i rezultati se još mogu vidjeti na adresi: <https://potres2020.openit.hr/views/map>

Početkom siječnja 2021. za potrebe Stožera Civilne zaštite zaduženog za sanaciju posljedica potresa napravljen je službeni mrežni geoinformacijski sustav "Potres", koji je predstavljen i na sjednici Vlade Republike Hrvatske kao geodetsko-kartografski doprinos koordinaciji rada svih službi na sanaciji šteta i u postupku obnove. Pristup sustavu imaju samo ovlašteni korisnici.

M. Lapaine, Hrvatsko kartografsko društvo

Predsjednik je sudjelovao 28. 10. 2021. na online radionici "Challenges and Opportunities of Cartography and GIS Education: in the Classroom and in the Cloud" koju je organiziralo Povjerenstvo za obrazovanje u kartografiji Međunarodnoga kartografskog društva (ICA Commission on Education and Training) s predavanjem: *Basic Problem of Map Projections Teaching*. Sva predavanja su snimljena i bit će objavljena na webu na adresi <https://education.icaci.org/pre-icc2021-cet-workshop/>

I. Landek, Državna geodetska uprava

Dr. sc. Ivan Landek postao je pročelnik Sekcije za zaštitu okoliša i prostorno planiranje Znanstvenog vijeća za daljinska istraživanja HAZU.

Zahvale

Zahvaljujem tajnicama doc. dr. sc. Ivki Kljajić, mr. sc. Miri Lapaine i dr. sc. Marini Viličić, gospođi Mariji Iveković Mikuljan koja vodi računovodstvo (Irvi d.o.o.) te prethodnoj glavnoj urednici časopisa Kartografija i geoinformacije doc. dr. sc. Ani Kuveždić Divjak na pomoći i suradnji.

Predsjednik HKD-a:

Prof. emer. Miljenko Lapaine